

ივერია

ბაზტილი ღირსი:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.

ბაზტიის დასაბამლად:
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მოხმარონ რედაქციის და წერა-კითხვის
გამართვ. საზოგადოების კანცელარია—სახს-
ლის ქუჩა, ბანკის ქარვასლა.

ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი 8 კაპიტო.

იამორ ბუჩინის ქა მამინაიშვილი სთხოვს ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ მოპარდნენ ხუთშაბათს, 24 თებერვალს, დილის ათ საათზედ, კალოუზის ეკლესიაში, სადაც გარდახდომი იქნება გარდაცვალებულის მისის საყვარელის მეუღლის **მარიაშის** სულის მისასვენებლად ორმოცის წირვა და პანაშვილი.

(1—1)

ფოთის საუბრეთაგან ნდობის საზღვარების მშარველობისგან.

ფოთის საუბრეთაგან ნდობის საზღვარებისგან მშარველობა აუწყებს თავის წევრთ, რომ კვირას, 27 მარტს ამა 1894 წელს დანიშნული საზოგადო კრება წევრთა, დილის 10 საათზედ ფოთის საქალაქო გამგეობის სადღურში.

- განსახილველად დანიშნულია:
1. განხილვა და დამტკიცება 1893 წლის ანგარიშისა.
  2. დამტკიცება ხარჯთაღრიცხვისა 1894 წლისათვის.
  3. არჩევანი მშარველობის თავმჯდომარისა სამის წლის ვადით იმ-ს მიერ, რომელმაც თავისი ვადა სამსახურისა უკვე შეასრულა.
  4. არჩევანი სამის დებულებისა იმათ მიერ, რომელთაც ვადა სამსახურისა შესრულეს და თავს ანებებენ თავიანთ თანამდებობას.
  5. არჩევანი საჩუქრიზო კომისიის სამის წევრისა და მათის სამის კანდიდატისა.

მშარველობა საზოგადოებისა სთხოვს ბნ-თ წევრთ, რომელთაც რწმუნების ქაღალდები აქვთ ექნის ყარში მონაწილეობის მისღებად საზოგადო კრებაზედ, საზოგადოების წესდების მე-363 ის ძალით, წარმოუდგინონ იგი რწმუნების ქაღალდები მშარველობას სამის დღის წინააღმდეგ კრების დაწყებამდე, ესე იგი, ამ წლის 24 მარტზედ არა უგვიანეს.

ტელეფონი № 92. საწყობი ფოკლის ასლი ავტორის ქუჩის ბოლოს.

ნავთი საუკეთესო თვისებისა

ამ ნავთს მკურთხელი და სუნი სრულებით არა აქვს, რაც დაამტკიცა სამკურთხელოდ დარბაზის განათებამ ყოველ მხისანთა კრებაზედ. ეს ნავთი ტფილისში იშოვება მხოლოდ საწყობში.

ამხანაგობისა „სეცე“

შეშალება ამ ნავთს შეკეთილი განსაკუთრებით ბაქოში **ი. ბ. მონანი** ხის ნავთის ქარხანაში. ფერი ნავთისა 1/2 მარტი, რაცა ანთია არც სუნი აქვს და არც მკურთხელი, არა ნამდვილი თეთრი აქვს, ათი საათის განმავლობაში პლასტიკურად ათი აკლდება. **ფატილი ღირსი** 1 მანეთი გაუჯანჯვრულ და გაგზავნილი 1 მან. და 10 კ. თითოეულ მუშტარს იმის დასამტკიცებლად, რომ ნავთი სწორედ ამ ამხანაგობისა, მიეცემათ ანგარიში ამხანაგობის ბეჭედ დასმული. დაკეთა შეიძლება ტელეფონით და ქალაქის ფოსტით არა ნაკლებ 3 ფუთისა და გაგზავნივით მეორე დღესვე. ნავთი გაგზავნივით რკინის ქვაბებით ამ წარწერით: ნავთი საუკეთესო თვისებისა ნავთის ამხანაგობისა სეცე. (10—2)

დანიშნული ოცს ამა თებერვალი-სას **ტფილისის მაზრის თანამდებობისა** **კრება არ შემდგა**, რადგანაც კანონის მოთხოვნისაგან გამომდინარეობს საჭირო რიცხვი თავდა-ანხანაურთა არ მოვიდნენ.

ამის გამო ტფილისის მაზრის კეთილშობილთა წინამძღოლის თანამდებობის აღმასრულებელმა კოლონელის სეკრეტარმა მიხეილ ისარლოვმა დანიშნა მაზრის კრება ექვს მოამბავლს მარტასას და სთხოვს იმ თავდა-ანხანაურთა რომელთაც აქვთ უფლება არჩევანებისა დასწრებისა, მოპარდნენ შემოაღნიშნულს დღეს, დილის ოთხ-მეტს საათზედ ტფილისის კეთილშობილთა დებულებით საკრებულო სადგურის დარბაზში, პუშკინის ქუჩაზედ, ექიმის კუკუჯანოვის სახლში, სადაც შესდგება მაზრის კრება და ვიდრე კრება შესდგებოდეს, წარმოუდგინონ მას წინამძღოელს დებუ-

დატრიალდა ჯარა

ვალ. 1 მოქ. გადმ. კ. ყიფიანისგან

ლივერტისმენტი

ლივერტისმენტში მონაწილეობას მიიღებენ: ბ-ნი ყიფიანი, ტყვიაველი, აწყურელი, გედევანოვი და შათირიშვილი

მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასახლებული 7 1/2 საათზედ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

ახალი ამბავი

* * * გაიხსენებთ ჩვენს მკითხველებს, რომ დღეს, ოთხშაბათს, 23 თებერვალს, ქართლის დრამატული ღირსის დასის მიერ ამ დასის არტისტის ილია დიმიტრი ალექსი-მესხიშვილის საბუნებისაგან წარმოდგენილი იქნება პირველად ახალი პიესა „დამხმარეა“, სამ-მოქმედებისა დრამა რიხარდ ფოსისა, თარგმნილი ნიკოტრინის მიერ; „დატრიალდა ჯარა“, ვოდევილი ერთს მოქმედებდა, გადმ. კ. ყიფიანის მიერ და ლივერტისმენტი, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ ბ-ნი ყიფიანი, ტყვიაველი, აწყურელი, გედევანოვი და შათირიშვილი.

* * * 21 თებერვალს, დილით, მე-10 ნაწილის პოლიციის მოხელეს ელენტი მეორედ დაუჭერია ის „დამტრიალდა“, რომელშიც ამას წინადაქმნენ დატრიალდა. კრების დილით შეუცვლილი და 21-ს შეკრებილი რკინის გზის ლინადეს იქითა მარჯვნივ, ზოლინიკოვის სახლში. კრებაზედ თურემ იყვნენ ყველა ისინი, ვინცა წინადაც ყოფილიყვნენ; მათ შორის გენმანხილდებიც, კრებაზედ თურემ მოთავგობს ნიკიტა ვარონინი. სხვათა შორის უფრო თავს იჩენენ სოსინი და პორშინი. ელენტის მისვლაზედ ზოგნი გატყუებულან; დანარჩენნი-ი დაუჭერიათ. ამანებელენტს შეუდგენია გან ჩენი და პოლიციის-ტრისათვისაც უტნობებით.

* * * გულში წინ, 21 თებერვალს, საღამოს 6 საათზედ ქაშვიტის წმ. გიორგის ეკლესიის დეკანოზმა მ. დავით ქარელაშვილმა შემოუერთა მართლ-მადიდებელთა სარწმუნოების ერთი ტფილისში მცხოვრებელი სომეხ-გრიგორიანთა სარწმუნოებისა, თავის მეუღლითა და ექვსის შვილით. ნათლიად იყო ამავე ეკლესიის მნათე ახ. ექვთიმე ხელაძე.

* * * ქუთაისის: ის ოთხთხედ წელიწადია, რაც აქაური ახალგაზდა ქალები წინანდებურზედ მტრს სიფხილესა და გულმტკიცებულებას იჩე-

ნენ საზოგადო საქმეებში. მკითხველებს ესსომებათ, რომ ამ სამის წლის წინადაც პატარა წრემ ახალგაზდა ქალებისამ საყვარლო სკოლა გაშპარათ, რომელიც დღესაც მოქმედობს და თანდთან მტრს თანავარსამობას პოულობს. ეს პირველი მარჯვე ნაბიჯი იყო. მეორე ნაბიჯად ის უნდა ჩავთვალოთ, რომ შარშან აქაურმა ახალგაზდა ქალებმავე განიზრახეს სახალხო სამეცხველოს გამართვა. ამ აზრით წარსულს წლის 28 ნოემბერს საცხევო საღამო გაშპარათ და ამ დღეს ცოტადენი ფულიც შეგროვდეს. განსაკუთრებით მადლობის ღირსნი არიან მარია ამიხილის ასული კნ. წყურელი და ქ-ნი ბარბარე ივანეს ასული კვიციანი, რომლებმაც შეგროვებისა და გვარად სამეცხველო მოთავე ახალგაზდა ქალებს ხელი მოუშპარათ იმ საღამოს გამართვაში. დასასრულ საჭიროდ ვარსებობს, აქვე მოვიყვანოთ იმ საცხევო საღამოს შემოსავალ-გასავლის ანგარიში: ბილეთებისა შემოსულა 232 მან. აქედან დახარჯულა 69 მან. 70 კ. ამ სხიბთ წინადაც შემოსავლი დარჩენილა 162 მან. 30 კ. ის 69 მან. 70 კ. ახ რაში დახარჯულა: მუხრანის 35 მან., მარკები 12 მან. 60 კ. კონვერტები 40 კ. აფიშა და ბილეთები 5 მან. კიდევ იფიშები 2 მან., მოსამსახურე 2 მან., მოსართავ ოთახისა 1 მან. 30 კ. და კულუბა 9 მან. 40 კ. წინადაც შემოსავალი 162 მან. ჯერ-ჯერობით აქაურს ბანკში შენახული. როდის იქნება გამართული სახალხო სამეცხველო, ჯერ ნამდვილი არ ვიცით; ხოლო ნამდვილია, რომ ამ ერთსა თუ ორს თვეში საქმე საბოლოოდ უნდა გადაწყდეს.

* * * გაზ. „Нов. Огод.“ ამაზის, რომ ტფილისის გუბერნიის თავდა-ანხანაურთა წინამძღოლი ახანური ლ. ა. მაღალაშვილი, რომელიც თავადობის წოდებას ეტებს, დაუმტკიცებიათ ამ ღირსებაში.

დამაკვირდა

უკანმოად დაქმდა უკანად აღზდგ. ტაბოინი

* * * ადამიანის თვისებაა ჭკვიანობა უკანად დაქმდა, რის უმარად თათონა არა ჭკის.

მამი

ბეკაჯაჯაი თვის მემკვიდრეებს ქლუპკა და მუშნი-გა თვის თავს.

ლაბარეუბი

ნაწახედავი

მითხრეს: როგორც რომ სანთელი გარს იხვევს ზებულებსა: ახლოს იტყუებს, ზოგა ჰკლავს, ზოგაც ატრუავს ფრთებსა,

ისეც მზე-ქალა იზიდავს მშვენიერ ქალებსა, იხლს თაყვანის მკემლებათ, და მერე აშუქებს მტლებსა...

კონსტანტინე

მისხმითი (ახალკ. მარა). აქეთ-კენ მანაც და მინც ზამთარი სასტრუკი არ იყო; თოვლი მეტად ცოტად მოვიდა. მაგრამ 9 თებერვალს დაიწყო თოვლი და ოთხის დღის განმავლობაში სულ ვანუწყებულ სიოვდა. ამ ბოლოს დროს იმოღვრა თოვლი დასო აქეთკენ, რომ როგორც ამბობენ დროული კაცები; ამოდენა თოვლს ჯერ არავინ მოსწრებია. თოვლის სისქემ 1 1/2 ალამს გადააქარა. წინადაც ამ დროს ახალციხის მაზრაში, როგორც მარადეც ხენათესიის თადარიკში იყო ხალხი, ცუბარობის თანდროს-ველად დადიობა ხოლმე და ამით გაჭირებულ ხალხს სკამო შედგინათ ძღვენი, ამასთანავე ხალხი, ვისაც-ი საქონლის საცხები არა ჰქონდა, დაიარებოდა კლდეებში „გორბა-მეკისი“ სათხრელი. წელს-კი; უდიდოდაც გაჭირებულ ხალხს, დიდმა თოვლმა ძლიერ გაუჭირა საქმე. თოვლი სწინადაც დიდი და სოფელს გარეთ გასვლა, უშუა-უყვლობის მიზეზით, მეტად საშინელი შეიქნა.

ეროდებდნენ, კარმიდამობებდნენ და სოფლის „სახსებდებდნენ“ გადახვეტილი თოვლის გროვები ვეებრთელა გორბად არის დადგმული, მეზობლებდნენ-მეზობლებდნენ მისვლა-სვლა გაშენდა. წინ თუ ნიჩბით მხვეტვი არ მოუძღვის და გზას არ უკლევს, ვერსითკენ ვერ გაივლის კი-ი. საფოსტო გზაზედ, რომელიც ახალქალაქისკენ მიდის, ფოსტის ეტლების და მარხილების სიარული მეტად გაშენდა; რომელაც ფოსტის სადავრის ცხენები გუშინ-წინ ჩაუღულაყენენ ყველამ თოვლში და გზა ვეღარ გაეცვლიათ. ცხენები და ეტლი თოვლში დარჩებოდნენ, თუ სოფ. მინამის თათრები არ მიშველებოდნენ და გზა არ გაეცვლიათ თოვლის ხეტიითა.

რაი ხალხი შეურვევლია ასეთ თოვლს, დღად სწუხს.

წლევანდელი წელიწადი დაწყებული რამ არის. სოფლებში სხვადასხვა მოარული: ხველა, სურლი, „ინფულენცია“ და სხ. მოდებულოა, უფრო წყრილ-ფეხობაში, მაგრამ ლეთის წყალით, ჯერ-ჯერობით არავითარი ზარალი არ მოუტანია.

აქეთ ხალხშიც, როგორც ჩვენს ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეებში, ავადმყოფების წამლობას და ექიმებს ძირეული დებობა. ხალხი ისეთ უმეტესობის გულმტკიცებულებას იჩვენებდა, რომ რაიმე სწულუობის დროს ფიქრადაც არავის მოუვა ექიმს შეტყობინოს და დროზედ მუშყობა აღმოიჩინოს ავადმყოფი. თუ ვინმე შეტყობინა ან პოლიციის, ან ექიმს, იმს ხალხი

უწოდებს და ეკლესიას: „მრავალძალი.“ — ანუ მრავალძალიერი. — ეკლესიის წყალობით სოფელსაც ეს სახელი ეწოდება. ზემოხსენებული ყანწებს ხმარობენ ეკლესიის დღეობაში, აგრეთვე ჭარბობენ. ყანწები ფერით წითელის სისხლივით არის. ბევრს არა სჯერა, რომ ყანწები ბუნებრივად არის ასე წითელი, წაბლივით თუ არის შედგენილი. ყანწებში ჩაბლის თითოში თითქმის თითო თუნუკი ხალხი იმ აზრისაა, რომ ჩოღლსაც იმ ყანწებთან ღვიძლის სავსე იყნენ, უსაწყობად ფეხზედ უნდა წამოდგეს, ქუდა მოიხინდოს, პირჯვარი დაიწეროს, სამჯერ ენებოს ყანწს, და ისე დაილოოს; თუ ასე არ მოქმედ, იგი გამოსცილისო. ეკლესიაში, როგორც ამბობენ, ოსმალის ჯარის კაცთაგან არის შემოწირული უწინდელ მთავარი მთავარი მთავარისა და ჯარის კაცის ეგებრივად რკინის ქელი, ჩაგუხტი და ხმალი, რომელსაც უწოდებენ ხეარსანის ხმალი, აგრეთვე შუბი და სხვა.. მრავალძალის ეკლესიაში დღემდე მოკავშირე მდიდის 23-ს აზრობს, როგორც რაჭის მზარის ყველა მხრადან, ისე იმერეთიდან და საქართველოს სხვა ადგილებიდანაც.

ამ სოფელზედ ცოტა მოაზრობით არის ერთი პატარა გარა, რომელსაც უწოდებენ „საცხენის გარას“. ამ გარაზედ ცხენებს აბამენ მლოცავნი და ისე მიიღებენ ეკლესიაში; ხალხის აზრით, ცხენის მიყვანა ეკლესიაში აბოლო სოფელს შეუძლებელია. აქაურ მცხოვრებთ დღესაც წმინდად სწამთ ის აზრი, რომ ამ სოფელთან დადახლებულ საქობარებლთ სხვა სოფელში, არ შეიძლება, რადგანაც სალოცავი დამპყრობებს და არ უსაბუღებს სხვაგან გადასახლებას.

ერთხელ ვითომ ერთს გოგონს გახლომაღლ შვილი ავიდა და უკვირდებო თავისი მეტადინებობა შვილის მოსარჩენად, უნაყოფოდ დაჩრქვინდა. ბოლოს მრავალძალის ეკლესიისათვის შეეძგა, შენს კარს მოვიდა სალოცავად და სამის წლის მოზვერსაც კურაჩად მოგარბთვიდა. ასეთი აღთქმის შემდეგ, როგორც ხალხი ამბობს განთავისუფლებულ იყო ავადმყოფი სწეულებისაგან, ხოლო კურატი დაკარგულიყო შინ აღარ მოსულიყო მთაში ვანათი..

— შენ ხომ ვნახედი ქალი არ მოგვინდა? წყნით უთხრა ცოლმა ქმარს:— ვიცით, რომ კარგად მსჯეული კაცი ხარ!..

— იგი ხომ თავს არ გაწონებ, ჩემო კარგო, საქმე მართლ-მსჯელობაა. ერთხელ უნდა გადაწყვიტოთ, რა საქმეში, როგორ უნდა მოვიყოლო. შენ რომ გვინდოდი და მე— ჩემი რას გვინებდა. შავსეული ხომ არა ვართ, ან იმდენად შეუყნებელი, რომ ამ გვარ შემთხვევაში ჩხუბი ავსტუხოთ?..

— მე რასაც გული მეუბნება, იმას ვამბობ, თორემ შენი ნებაა.. ნუ დაივიწყებ მოლოდინს, ვისაც უყვარხარ!.. მე-კი ამაღამ ვლდ მომიდინობს და!.. სთქვა აღელვებით ქეთომ და დაიწყო ტირილი.

— გედა გავლდა! ტყუილები! მე მტყუებინა შენს მაივარს. თუბე მტყუარება, მაგრამ მინც მსურს გონებაზედ მოგვიყვანო, დაგაჯერო, რომ შენ სტყუბი!.. უსასუხა ირაკლიმ დინჯავდა.

ნადირობით თურმე დადიოდა. პატრონს-კი ეგონა, უთუოდ ნადირმა შექმამა სადგო და აღთქმა გავიყვანე და ხატობაო. ერთი წლის შემდეგ, წმინდა გიორგის დღესსწავლი რომ ახლოვდებოდა, გლეხი კაცი, თუმცა კურატი დაპყრო, მინც მოეშადა ხატში წასახლვლად, და მოეშულ კურატის მაგივარად სხვა მოამზადა წააყვანაო; კაცი ნაივანშემეს, გამოსულიყო ვარეთ და დინჯა რომ მისი უთუქმული კურატი მოსულიყო, საქონელში ვარეულიყო და, არხინად იტანებოდა. კაცი ძირულ ვაკეკირად, შებრუნდა სახლში, სახლობასაც უთხრა და ყველა ამ ერთად დღერის მაღლობა შესწირეს ასეთი სასწაულისათვის, მთრე დილის ადრე, როდესაც სახლის პატრონი გზას დადგავს სალოცავში წასახლვლად, ეს კურატიც საქონლიდან გამოვიდა თურმე და წინ წაუძვდა მლოცავთ მრავარძლის ეკლესიაშიდ.

ლმცია ვეზაბარანოვის შესახებ

— კვირას, 13 თებერვალს უძლიეს დღეთა კურსების სადგომში პრავდსორმა ა. ნ. ბეკეტოვი წიქითა ლექცია ეგებტარიანობის შესახებ. პრავდსორს ბეკეტოვის ეს რამდენჯერმე წაუთხინა ლექციები ამ საგნის თაობაზედ. ამ თხუთმეტი წლის წინად წაიკითხა ორი ლექცია იმაზე, თუ რით უნდა იკვებებოდეს კაცი ამ ესხა, ამ შემდეგ, ბეკეტოვი ამ ტყვიებდა, რომ ჩვენს დროში კაცი უფრო მეტს ნაწილს შევანიღუფლებთ იკვებებოთ, და იმითმ შევლდებოთ უთუოდ ეგებტარიანობის მიყოფს ბელსაო. ამ ლექციების შემდეგ ვანცელო ავერ 15 წელსა და საზოგადოებაში კვლე ჩამოვარდა ლაბარაკი, რომ კაცი მშენიღუფლებოდა იკვებებოდეს; მაგრამ ყველა-კი არ არის ამ აზრისა, ამ საგნის შესახებ სახეადავებს ორს განკერძობებულს აზრს ვადას. მსწავლელი ჰოგიენისტი ამტყვიებენ, რომ საქმელი უთუოდ შერეული უნდა იყოს, მშენიღუფლებობისა და ხარკუფლისაგან შეუდგარი; მხოლოდ მათვე გვერდში უდგანან სხვები, რომლებიც ამტყვიებენ ბეკეტოვიც და გამოცდილები-

— შენ ჩემი ტრემლები სიკონსა გვერის, რომ შევიღო? ეხლა-კი გატყობს, ამა მთელი შენი მოქმედება თვალთ-მაქცობა ყოფილა. სულ არა გვეყარება შენი ცოლ-შვილი შენ ჰქალავ ფიცს, ჩოცებულს წმინდა ტაძარში!..

— ეგ, ეგ ხომ მაღალი ფრაზებია! შენი ფიც-კი დავაიწყებ და რა გახსენოს, საქმე ადამიანობაო. მოკვლეს კაცი, თუ პირუტყვს დადარავს; არც კაცი ვარგა, თუ სოფელში იყოს და სოფელს-კი არა-რა არგოს. ვინა ამისთანაგან არ გამოიწვიო ჩვენი ვაცნობაკი, ჩვენი მეგობრობა სიყვარულიცა?.. ახლა ესეები აღარ მოგწონს, პა? მერე ვინც ამებზედ ხელს აიღებს, ზნეობრივ არ მოჰკვლევს? არა ვერც არ იქნება? შერკვინებს, სინდისსებდ ხელის აღებას სიკვდილი სჯობია.— ამა, მობოლო მოგვიღვარა, მიუბრუნდა ირაკლი გლეხს. შენ თითონ უნდა მაქვსებდ ამისთანა სამადლო საქმეს, შენ უფრო გულჩვილი ხარ მისიფარულდ; ის კი არა თუ!..

თავ აუცილებელს საქართველებს ეგებტარიანობისა.

პრავდსორ ბეკეტოვის აზრით, მიზნები ამ მიუერგებლობისა ეგებტარიანობისა და ჰოგიენისტიმ შორის არის ის, რომ ჰოგიენისტიმ სჯიან ამ საგნის შესახებ, როგორც ნორმალური საქმეზედ, ისინი შეთხებენ რომელი საქმელი უფრო მარგებელია. და ამის მიხედვით იძლევიან პასუხს, რომ კაცისთვის უფროა მისი მშენიღუფლებობისა და ხარკუფლისაგან შეზავებული საქმელი. ეს პასუხი არის დამატებული მეტწილად ბაზე და დამტყვიებული. მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ასე ვადაწყვეტილ ლაბარაკი სამართლიანი არ არის. სახეში სხვა რამეც არის მისაღები. იაფობა საქმლისა და ისე რომ ყველას ერთნაირად მიუწვდებოდეს ხელი ამ გვარ საქმის შესახებ, მაშინ ყველადასთვის ნათელი იქნება ჰოგიენისტების რჩევათა აუხრებლობა. იმა-სთანა მდიდარს ქვეყნებს-კი, როგორც არის ინგლისი, არ შეუძლიან სამყოფ ხორცეული უშოვოს მცხოვრებლებს; მაშ რა ვეუთქონ იმ ქვეყნებზე, რომლებიც ქანების შხრი ძალიან უკან ჩამოაბრუნან ინგლისსაც და ბევრს ხევა ქვეყნებსაც, შემდეგისთვის, როდესაც მცხოვრებთა რიცხვი ერთი ათად და მეტად იმატებდა, კვეთა მრავალ დასახლებულ ქვეყნებში უთუოდ ვარდნიქმე-ბოდენ ერთ უშედეგელ საქონლის ბავად, რომ კაცობრობისათვის სამყოფ ხორცეული ვეღვიათ. აქედან ჰოგიენისტები, რომლებიც ასე გულდადებით ამტყვიებენ ხორცეულს საქმლის ხმარებას საქართველსა, იმდენადვე ფიქრობენ, თავთ მოთხოვნილებათა და რჩევათა განხორციელებისათვის, რამდენადც ფიქრობდა ცნობილი ექმბი დოსტოვესკისა, რომელიც ღირბობს და ღატაკს ყმაწვილს უბრუნდა სირეუზში წასვლას მოსარჩენად და ვასახლებდა.. უფრო ნაკლებსაფუძვლიანად ეტყობა ჰოგიენისტების მთრე აზრს; მათს აზრით, შერეული საქმელი უფრო შემგრაკაცისათვის, და ამის საბუთად მოჰყავთ მზავსება კაცს და ღორს შორის, მაგრამ ზურე კარავდ ვითარ, რომ კაცთან ზურე მტრე მზავსება აქვს მიმუნეს; მიმუნებ-კი უფრო ხის ნაკვთი იკვებებინა. ქადაგება მშენი-

შხსომთის წვრილი ამაბაი

ერთი ქალებს სასათის მცოდნე ინტელექტუალ გაცხად ქალს ერთმანერთს უფარებს. იმის აზრით, გაცხადსთან ერთად მაგარი და მკაფიო სასათა აქვს, შეუძლებელია, ქალს-კი შეუღლან გაგრეპობის შესახებ შესცვლან თავისი სწავლებლები. მაშაგა დღურმანის ბიკერას არ ეგვება, ეადრე ჩაქმეს არ აზო-მაოვრდის, ქალს-კი ჩაქმის ბოჯანს ადარ-მოვრდის, მაშ მიმუნებებს ხელთ, თუ სოფლის ტარი, იმათა მამაგანს ღურ-სამსინ. მაშაგა აუცილებელს საქართველს სოფლას, რომ სახლში ბოთლას სავ-

— ამა, ივანეს!.. მეონი შენ ივანე გქვიან— არა? ჰკითხა ირაკლიმ ტიტოვილს, რომელმაც ეს იყო ჩიის სმა გათავა.

— დილი, შენი ჰირიმე!.. — უცნო მზად არის? — მზად ვახლოდ, ბატონო. — ამა, მაშ წავიდეთ. — ამ დროს ქეთომ წინ წამოიწია, თითქმის მოავონდა რამეო.

— მოხუცო— მიმართა იმან ივანეს, — გზაზე საშიში ხომ არა-არის-რა? — არა, შენი ჰირიმე, რა უნდა ვახლოდ? — ამა, ნადირო, ამ ხვევით ვასავლელი? — არაფერი, შენი ჰირიმე, ქალბატონო. ხვევით-კი ვახლოვს, მაგრამ საშიში-კი არაფერია. — ამა, მაშ შენ იცი!.. როგორც ჩამიბარებია ჩემი ქმარი, ისეთივე მომავარე, თორემ ვეღარ მიმობრძებო.. უთხრა ღიმილთ ქეთომ ივანეს. — აი, ეგ მიყვარს აი!.. დიძახს მხარულად ირაკლიმ და ცოლს ვარდებო.

ლელის საქმლის წინააღმდეგ სახარალოა მით, რომ ასეთის ქადაგების წყალობით ხალხი სრულიად აღარ ცდილობს სხვა გვარი საქმლის მოკონებასა, მაშინ როდესაც ადვილად შესაძლებელია საკვები ნივთიერება ხორცეულითა შეიცვალოს სხ. და ს. გვარ მშენიღუფლებობითა, რაიცა არა ერთხელ უთქვამთ მწერლობაშიც..

ლექციის დასასრულს ბეკეტოვი შეხრა ეგებტარიანობის ესტრუქტურის მნიშვნელობას. ბეკეტოვის მტრულ-ლობით უთთავრესი აზრი ეგებტარიანობისა სანტიმენტალურს სიბრალულ-ში-კი არა მდგომარეობს საკლე საქონლისაში; რადგანაც ვიცით, რომ სწორად შებრალება საქონლისა შეკონსერვებული ხალხის შეუბრალე-ობისათაა. ესეც ნამდვილია, რომ შერეული საქმელი უფრო ფუფუნებისა და ნებიერობისაგანა წარმოადგარა და მაშინ, როდესაც მკირე-ობენი ნაწილი კაცობრობისა სარებლობს შერეულ საქმელითა, და-ნარჩენი ხალხი უთუოდ ცუდად უნდა იკვებებოდეს. მეტი არ იქნება, სთქვა პრავდსორმა, მოვავონთ ძველის ძველად წარმოთქმული სიტყვა-ნი კონსერვისა რომ, იმ დღეს, როდესაც რომელსამე კაცს მოჰკრებულ-ბი აქვს საქმელი, სხვას უთუოდ აუ-ღლებო.. ეგებტარიანობის მოძღვრება იმითა საყურადღებოა, რომ კაცს ავანებს სიმართლეს ურთიერთთა შორის ცხოვრებაში, ერთი, და მეორე კიდვე იმითი, რომ ასწავლის ზნეობათა ცხოვრებას და აჩვენებს თვ-და ქერასა და მოთმინებას.

— ამა, ივანეს!.. მეონი შენ ივანე გქვიან— არა? ჰკითხა ირაკლიმ ტიტოვილს, რომელმაც ეს იყო ჩიის სმა გათავა.

— დილი, შენი ჰირიმე!.. — უცნო მზად არის? — მზად ვახლოდ, ბატონო. — ამა, მაშ წავიდეთ. — ამ დროს ქეთომ წინ წამოიწია, თითქმის მოავონდა რამეო.

— მოხუცო— მიმართა იმან ივანეს, — გზაზე საშიში ხომ არა-არის-რა? — არა, შენი ჰირიმე, რა უნდა ვახლოდ? — ამა, ნადირო, ამ ხვევით ვასავლელი? — არაფერი, შენი ჰირიმე, ქალბატონო. ხვევით-კი ვახლოვს, მაგრამ საშიში-კი არაფერია. — ამა, მაშ შენ იცი!.. როგორც ჩამიბარებია ჩემი ქმარი, ისეთივე მომავარე, თორემ ვეღარ მიმობრძებო.. უთხრა ღიმილთ ქეთომ ივანეს. — აი, ეგ მიყვარს აი!.. დიძახს მხარულად ირაკლიმ და ცოლს ვარდებო.

ბას მოსახლება ქობადა; ქალი ბოთლას სავობის ამოღებას მაგარტლითა და დანთავ შეეცდებოდა. თუ სადმე ვერ ამო-ღავდა, შავ ჩაყავებს, რადგან უმთავრესად სავობა არ არის საჭირო, არა-შედა ის, რომ ღვინო ჩამოსხას. მან-მანს უჭება აქვს და სხვა აზრებისათვის არ არის გამოსაყენებელი; დედაც-კი-კი სამართლებით უარნაშვს ვასავლას, ფეხის კოფიკის მოშვობას. როდესაც მამაგა წარსა იწყებს, საჭიროა, რომ ინ ქეთის კალმის, მუჯანს და ქადალი და შისაქუმბა მუფარება არაფრით არ დაწარდვიან. დედაც-კი-კი უბრალე ქადალას ჩახვეს გამოსახვისა სოფელს, სოფლათა, თუნდა სწორადგან არ იყოს სხეული და გლეხი ზარი არც-კი უფარვად; მაგარტლით ვარნაშვს ვათლას, ქადალს ნაწილს ბეღს ნაწილს და-სხვად; ფეხებს მოიჭრებს და დიფებს წარს. სრულად არ შეუღლან ხელს ეს ვარებობა; რომ იქვე ბავებია სმა-და-სხეული და გლეხი ზარი არც-კი უფარვად; მაგარტლით ვარნაშვს ვათლას, ქადალს ნაწილს ბეღს ნაწილს და-სხვად; ფეხებს მოიჭრებს და დიფებს წარს. სრულად არ შეუღლან ხელს ეს ვარებობა; რომ იქვე ბავებია სმა-და-სხეული და გლეხი ზარი არც-კი უფარვად; მაგარტლით ვარნაშვს ვათლას, ქადალს ნაწილს ბეღს ნაწილს და-სხვად; ფეხებს მოიჭრებს და დიფებს წარს. სრულად არ შეუღლან ხელს ეს ვარებობა; რომ იქვე ბავებია სმა-და-სხეული და გლეხი ზარი არც-კი უფარვად; მაგარტლით ვარნაშვს ვათლას, ქადალს ნაწილს ბეღს ნაწილს და-სხვად; ფეხებს მოიჭრებს და დიფებს წარს.

— იმდით ბმანდობდით, ქალბატონო! ეგ რომ სხვისთვის დაუხარებოდა, ღმერთი არ ვადაუხდის?! ეხლა რომ მაგან ჩემსებრს დაუტრფა, შეი-ლის მხსენლად მომეცლინა-სამართალი იქნება ან ზეცამ, ან კაცმა ავნოს რამ? ისე ღმერთი თქვენ ვავახაროთ, როგორც ჩემს ვაქვებულს გულს ღლილი მოგხსნა. ყველანი გარედ გავიდნენ. ექმბი სწრაფად მოახტა ცხენს.

— ჩემი ცხენი, შენი ჰირიმე, ბავ-შია, ხომ იქითკენ უნდა ჩავიაროთ და იქამდის ვფიქრო ვამოკვებით. უსასუხა ტიტოვილსო.

— ძალიან კარგი! ამა, ნიკო! აქა-ურბობის თვლ-ფუფუნო უღდე.— უთხრა ირაკლიმ ბიქსს— თუ ვინმემ მიკითხოს უთხარი თორმეტის სანეკარზე აქ იქ-ნება-თქო. ქეთო, შედი ოთახში, არ მოგცილდეს. მიამახ ირაკლიმ ცოლს, რომელიც ავიწინად უყურებდა ამ სცენას.

— ბუქს კარგი მიხურა და თვის-თვის აწილდულა.

— ან ფიქრობა სწორედ ეს დლოც-ვილი, ანგელოზი.. (დასასრული იქნება)

გასართობი

ჯარის მღვდელმა უბრძანა ერთ ჯარისკაცს...

სად იმოყვება ეხლა ამ ლოცვის აზრით...

დარჯულ გახლავთ, ხვალ გამოიცილებათ...

ერთს სადილზედ, რომელსაც ვოლტერიც დაესწრო...

მე მოგონია, სთქვა ვოლტერმა, ძველანა გველუც...

ანაღვანე ქალს ნათესავი მოუვიდა მისის დღის...

გთავაზობ, ნელა, დედა უქვიფოდ არის.

დაწვა და ვაგიშვილი მიესა.

რას ამბობ, ქალბო, როგორც მიზნად...

მეორე რა არის? დედას და მამას შეუწყვეტელი...

ბასტარდი შეაჯიშა 1 მან., იკანე გაცემდომე...

მღვდელი—მამისის წმ. იაკობ მოციქულის ეკლესიის...

პეტერბურგის ბირჟა, 18 თებერვალი

Table with 4 columns: Name, Price, Quantity, and other details. Includes items like 'ბუთ-მანათიანი ოქრო', 'ტაშტინის უბოიანი', etc.

ბანსხალეზანი

ბირეული კერძი სამკურნლო ექიმის...

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველდღე...

დიდიბობით: ბ. ა. ნავსანდანი, 11—12 საათი.

იმათ, ვისაც სკირის სნეულებანი: სახორტურო...

ექ. მ. ჩაქოანი, 9—10 საათი. სნეულებანი: თვალისა...

ექ. გ. რუდკოვსკი, 10—11 საათი. სნეულებანი: შინაგანი...

ექ. ბ. ზოტაქაიანი, 11 1/2—12 1/2 საათი. სნეულებანი: ყურ-სა, ყელის...

ექ. ა. მ. ტურბოვანი, 12 1/2—1 საათი. სნეულებანი: დღეათი...

ექ. ბ. კარანკოვანი, 1—1 1/2 საათი. სნეულებანი: შინაგანი და ბაჭეუბისა...

სადამბობით: ა. გურკო, 6—7 საათი. სნეულებანი: ვენერიული...

ბ. ა. ნავსანდანი, 7—7 1/2 საათამდის.

ექ. ა. ფანდუკი, 7—7 1/2 საათი. სნეულებანი: ყურისა, ყელისა...

რჩევი-დარბევის და რეცეპტის დაწერის ფასი...

დარეცეპტორი სამკურნალო და რეცეპტორი მედიცინის...

თესლეყოლობით ვაჭრობა: ე. გ. ლარსკინი...

მიხილის ორ-ხილთა შუა, სახლი ფარსადანოვისა...

სახლი თისლელოვა: ბოსტნეულისა, ყვავილულისა და ბაღსეულისა...

კატალოგი მსურველს უფასოდ გაეგზავნება. (15—1)

შემაღრს მაღაზინში: მიხაილოვის ქუჩაზედ, № 99...

ფრანგული და ბალანსეულობისა, აგრეთვე...

ახლად შექმნილი კანეთის გენეაქემის პატრონთა ამხანაგობა. დაარსებულია იმ აზრით, რომ ადგილობრივ და შიდა რუსეთის...

ბ. ა. რუხანოვი & კ. მ. პეტერბურგი, რაზიხვის ქუჩა, სახლი № 18. შესაძლებელი მოლოდინი სხვა-და-სხვა ხილსავე, მცენარისავე...

ნუივილით ველოსიპედებს. მანძი ჩვენი კატალოგი 1894 წ. არ წაკითხვით. ჩვენი კატალოგი...

მიიღება ხელის მოწმად 1894 წლისათვის. უთავრესი წარმომადგენელი წიქელიის თვლების ფაბრიკისა...

გაგონებანი ცნობა

ერთი ძლიერ ადვილი სამუდამოდ რძის შესანახად...

ჩინის ზვის მიმოსვლა

ტელისიდან ბათუმს მიღის საფოსტო მატარებელი № 2 9 ს. 30 წ. დღე. და № 4 6 ს. 50 წ. საღ.

ბათუმსა და ტფილისს მიღის № 1 9 ს. 52 წ. დღე. და № 3 12 ს. 25 წ. დღე.

ტელისიდან ბაქოს № 3 მიღის 1 ს. 20 წ. დღე.

ბაქოდან ტფილისს მიღის 5 ს. 50 წ. საღ.

ტფილისსა და განჯას შუა. ტელისიდან განჯას მიღის 9 ს. 20 მ. დღე.

განჯიდან ტფილისს მიღის 1 ს. 30 წ. დღე.

ტფილისიდან ხაშურს მიღის 3 ს. დღე. ხაშურიდან ტფილისს 8 ს. 10 წ. დღე.

მიმოსვლა ცეცხლის გემებისა შავს ზღვაზედ.

ბათუმსა და გადის: ბუთ შაბათობით: დღისით 12 საათზე...

სამშაბათობით და შაბათობით: შორის გზით 2 ს. შუად. შეივლის ყველა ნავთსადგურში.

ბათუმში მოდის: ღამის 12 საათზე სწორე გზით ნოვოროსისკით...

ოთხშაბათობით: დღისით სწორე-გზით ნოვოროსისკით და სოხუმით.

პარასკეობით და ოთხშაბათობით: საღ. შორის გზით, შეივლის ყველა ნავთსადგურში.

ფოთში მოდის: საფოსტო და სახალხო ბათუმისაგან კვირა დღით, განთავსებას.

პარასკეობით: საფოსტო და სახალხო ბათუმისაგან კვირა დღით, განთავსებას.

სამშაბათობით: დღისით სახალხო და საქონლისა ოდესსადგან.

ბუთ შაბათობით: დღისით სახალხო და საქონლისა ბათუმისაგან.

ფოთისაგან გადის: პარასკეობით: ნაშუადღვის ორ საათზე საფოსტო და სახალხო ოდესსადგან.

პარასკეობით: ნაშუადღვის ორ საათზე საფოსტო და სახალხო ოდესსადგან.

სამშაბათობით: საფოსტო და სახალხო ოდესსადგან.

ტფილისს ექიმი

ა. ი. მრგაბელი

ოლოლაქზედ, საკუთ. სახლში № 14—16

ბავაქიოვების მიღების: სახალხო და საქონლისა ბუთშაბათობით...

დღისით 8-დან 12 საათამდე. საღამოთი 4-დან 6 საათამდე.

კვირა-შაბათ დღეებში დღისით 8 საათიდან ნაშუადღვის 2 საათამდე.

(250—168)